

1. Et nytt inntektssystem som sikrer likeverdige tjenester i alle kommuner.

Inntektsforskjellene mellom kommunene har økt de siste årene. Når inntektssystemet skal revideres er det tvingende nødvendig at regjeringen utjevner skatteinntektene i langt større grad, for at innbyggerne skal sikres likeverdige tjenester i alle kommuner.

Alle kommuner har samme krav til å levere lovpålagte tjenester til sine innbyggere, men kommunene har svært ulike forutsetninger for å tilby velferd for sine innbyggere. Forskjellene oppstår uavhengig av geografi, kommunestørrelse og politikk. Skillelinjene går mellom skattesvake og skattesterke kommuner. De skattesvake kommunene blir dobbelt rammet, de har stort utgiftsbehov og samtidig lavere inntekter.

Hadde Lunner hatt like høye overføringer fra staten som en gjennomsnittlig kommune, så hadde Lunner hatt omtrent 45 millioner kroner mer til å yte tjenester for. Dette er ikke akseptabelt, og det rammer tilbudet til innbyggerne i Lunner.

Skattesvake kommuner er skattesvake fordi innbyggerne i disse kommunene har et lavere inntektsnivå og dermed lavere skatteevne. Jo flere innbyggere en kommune har som er helt eller delvis på utsiden av arbeidslivet eller arbeider i lavtlønnsyrker, jo lavere vil skatteinngangen være. De kommunale inntektene til å yte tjenester overfor de nevnte gruppene vil dermed også bli lavere.

Samtidig har skattesterke kommuner i større grad ressurser til å tilrettelegge for tjenester og samfunnsutvikling som vil styrke evnen til å tiltrekke seg flere inntektssterke innbyggere. Skattesvake kommuner sliter ofte med å levere grunnleggende og lovpålagte tjenester. I sum gir det en selvforsterkende effekt hvor forskjellen mellom «rike» og «fattige» øker. På denne måten konserverer inntektssystemet forskjeller og sosial ulikhet.

Vi forventer at Arbeiderpartiet i Regjeringen tar denne problemstillingen på alvor, og legger Hurdalsplattformens ambisjon om å “Føre en økonomisk politikk som reduserer de økonomiske, sosiale og geografiske forskjellene i samfunnet” til grunn.

Det må gjennomføres en grundig og omfattende reform av inntektssystemet, samtidig som det foretas en umiddelbar utjevning av inntekts- og formuesbeskatningen.

Vi forventer muligheten til å gi våre innbyggere det de har krav på – nemlig et likeverdig kommunalt tjenestetilbud.

2. Israel og Palestina-konflikten

Stopp krigen i Gaza

Hamas' terrorangrep mot Israel 7. oktober og Israels påfølgende krig mot Hamas i Gaza, markerer et vannskille i Israels okkupasjon av Palestina.

1.200 mennesker ble drept i Israel, og over 230 personer er tatt som gisler. I Gaza er over 28 000 drept, og Redd Barna antar at over 10 000 av dem er barn. Over 70 000 er skadet. I tillegg anslå at FN over 500 palestinere drept på Vestbredden i år og at ca 130 av dem er barn. **Det betyr at anslagsvis hver tredje palestinere som drepes, er et barn.** De menneskelige lidelsene er enorme og ufattelige.

Terror kan aldri rettferdiggjøres, og Israel skal kunne stille Hamas til ansvar for deres ekstreme angrep på uskyldige sivile.

Målet kan likevel ikke rettferdiggjøre ethvert middel. Verdenssamfunnet kan ikke akseptere at over to millioner palestinere, hvorav nærmere halvparten er barn, kollektivt avstraffes for Hamas' grufulle handlinger. Sivilbefolkningen skal alltid beskyttes, og all maktbruk fra Israel må oppfylle folkerettens grunnleggende krav til nødvendighet og forholdsmessighet. Israels maktbruk har allerede gått langt utover folkerettens rammer for hva som er lov i krig. Hamas må også stoppe sine angrep mot sivile.

Situasjonen i Gaza har utviklet seg til en humanitær katastrofe. FNs generalsekretær har uttalt at Gaza er i ferd med å bli en gravplass for barn. En gruppe av FNs uavhengige spesialrapportører har uttalt at dersom krigen i Gaza ikke stoppes, er palestinerne i Gaza utsatt for en alvorlig risiko for folkemord.

Situasjonen på Vestbredden har over flere år blitt gradvis verre. Etter 7. oktober har angrepet mot palestinere fra israelske bosettere, som er beskyttet av israelsk politi, eksplodert, og nesten 500 palestinere er drept. Dette tallet kommer på toppen av et allerede høyt antall drepte de to siste årene. Massearrestasjoner av palestinere og den statlige bevæpningen av israelske bosettere er svært bekymringsfullt.

Arbeiderbevegelsen er internasjonal. Vår solidaritet stopper ikke ved vår egen landegrense. Lunner Arbeiderparti aksepterer ikke det store omfanget av lidelser i Gaza, og mener at vi alltid skal gjøre det vi kan for å bidra til en verdensorden bygget på folkeretten, der den internasjonale humanitærretten og menneskerettighetene legges til grunn.

Lunner Arbeiderparti krever derfor at:

- Israels invasjon og bombing av Gaza må stanses og blokaden av Gaza må opphøre
- Palestinerne i Gaza må få tilgang til humanitær hjelp, uavhengig av hvor de oppholder seg
- Hamas må stilles til ansvar for terroren de har begått mot Israel, og gislene de har tatt må frigis
- Brudd på krigens folkerett må etterforskes og dokumenteres i både Israel og Palestina

Lunner Arbeiderparti er glad for at Norge og den norske regjeringen var tidlig ute og fordømte terrorangrepet, og har vært tydelige på at Israel bryter folkeretten med sine angrep på sivilbefolkningen i Gaza. Vi mener at Norge må fortsette å fordømme Israels uforholdsmessige

kollektive avstraffelse av palestinerne i Gaza, og gjøre det vi kan for å bidra til at humanitær hjelp kommer fram til de mange tusen ofrene i konflikten.

Vi ønsker at Regjeringen må fortsette å jobbe for at en våpenhvile som medfører at humanitær bistand kan komme inn i Gaza, og at den er av en slik varighet at den sikrer reelle muligheter for humanitær hjelp. Regjeringen må framover intensivere det diplomatiske arbeidet for å få flere land til å følge etter i kravet om en våpenhvile.

Lunner Arbeiderparti mener at den norske regjeringen må:

- fortsette å fordømme kollektive avstraffelse av palestinerne i Gaza
- forsterke norsk innsats for å få på plass en våpenhvile som sikrer reell tilgang til humanitær hjelp
- okkupasjon og annektering av Vestbredden, inkludert Øst-Jerusalem, må opphøre, og alle bosettinger på okkupert jord må avvikles

Israel og Palestina-konflikten startet ikke den 7. oktober. Konflikten har pågått i flere tiår, og har forverret seg de senere årene. Ledere og styresmakter på begge sider bærer stort ansvar for at konflikten vedvarer. Ansvaret er likevel ikke likt fordelt. Israel som okkupant bærer det tyngste ansvaret.

Norge har fungert som en brobygger i denne konflikten siden Oslo-avtalen, blant annet som leder av giverlandsgruppen. Vi opprettholder god diplomatisk dialog med

ledere i Midtøsten. Vi må fortsette å snakke med alle partene for på den måten å kunne bidra til en rettferdig avslutning på konflikten. Det er kun en rettferdig fred som kan stanse volden.

Lunner Arbeiderparti mener at den norske regjeringen må:

- ta initiativ til en forsoningsprosess etter krigens slutt
- være en pådriver for at påtalemyndigheten ved Den internasjonale straffedomstolen (ICC) får nødvendige ressurser for å kunne etterforske krigsforbrytelser og forbrytelser mot menneskeheten som følge av situasjonen i Palestina, i Gaza og på Vestbredden, og i Israel
- fortsette å støtte palestinske selvstyremyndigheter, så de kan etablere egne institusjoner
- styrke bevilgningen til sivilsamfunns- og menneskerettighetsorganisasjoner, både på palestinsk og israelsk side, inkludert dem Israel feilaktig har forbudt som terrororganisasjoner
- innføre boikott av israelske varer produsert på okkupert palestinsk jord
- Statens pensjonsfond utland må trekke seg ut av selskaper som opererer på okkupert land i strid med folkeretten

3. Lunner og Jevnaker må bli en fullverdig del av det nye Akershus kollektivtilbud så snart som mulig

Begrunnelse:

Lunner en pendlerkommune, og Arbeiderpartiet har som mål at det skal være enkelt, praktisk og rimelig å velge kollektivtransport i hverdagen.

Lunner kommune har vært en del av Viken fylkeskommune siden 2020 og er en del av Akershus fylkeskommune fra 01.01.2024.

Innlandstrafikk driver fremdeles kollektivtilbudet i kommunen på grunn av inngåtte kontrakter, men Ruter skal overta ansvaret for kollektivtrafikken i Lunner kommune og vi skal inkluderes i Ruters takst- og sonesystem.

Folk i Lunner var skuffet over at det nesten tok 3 år å få på plass tog avtalen. Tilknytningen til Ruters prisområde og system var et viktig argument for fylkesbytte for svært mange og vi vil derfor jobbe for oss at dette ikke gjentar seg når Ruter overtar ansvaret for det øvrige kollektivtilbud.

Rabattordningen Reis kan ha vært med på å få mange raskere tilbake på kollektivtransport etter pandemien, og kan derfor trolig ha motsatt effekt om man fjerner den, - altså at flere velger bilen. Dette støttes av transportforsker Nils Fearnley ved Transportøkonomisk institutt som uttaler til NRK at hvis målet er å få flere til å parkere bilen og kjøre kollektivt, så er enkeltbillettprisen viktigere enn månedskortprisen.

Billigere mnd kort reduserer ikke biltrafikken noe særlig, ifølge tall fra Transportøkonomisk institutt. Derimot er det større sjanse for at syklistene og gående velger kollektivt hvis månedskortet blir billigere eller gratis, ifølge Fearnley. Lunner arbeiderparti vil derfor at Rabattordningen REIS må opprettholdes også etter at prøveperioden er over.

Lunner Arbeiderparti mener at:

Akershus Arbeiderparti må bidra til at Lunner og Jevnaker snarest blir en fullverdig del av det nye Akershus også når det gjelder kollektivtilbudet som fylkeskommunen har et ansvar for.

Dette betyr bl.a. at:

- Nye kollektivruter må opprettes slik at innbyggerne i Lunner og Jevnaker kan reise i det nye Akershus på lik linje med andre innbyggere i det nye fylket.
- Det må sikres et godt skolebusstilbud – også for innbyggerne i Lunner og Jevnaker.
- Det skal etableres kollektivruter langs Øst-vest-aksen, slik at det er mulig å reise kollektivt mellom Hadeland og Gardermoreregionen
- Akershus Arbeiderparti skal være pådriver for at Lunner og Jevnaker skal innlemmes i deres takst- og sonesystem.
- Det må jobbes for et mer rettferdig og bedre sonesystem i Ruter for at det skal bli enklere og billigere å pendle
- Akershus Arbeiderparti må være en pådriver for en revisjon og endringen av dagens pris og sonesystem.
- Rabattordningen REIS må opprettholdes